

Наредба № 47
на БНБ
от 31 юли 2025 г.
за условията и реда за предоставяне на
информация от кредитните институции
по чл. 26 от Закона за въвеждане на еврото в
Република България и за задържане и извършване на
експертна оценка на банкноти и монети в левове

(Обнародвана в „Държавен вестник“, бр. 68 от 19 август 2025 г.,
влиза в сила три дни след обнародването ѝ с изключение на глава
четвърта, която влиза в сила от датата на въвеждане на еврото
като официална парична единица в Република България)

Глава първа

Предмет

Чл. 1. С тази наредба се уреждат условията и редът за:

1. предоставяне от кредитните институции (банките) на информация във връзка с извършваните от тях услуги по чл. 26 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ) на БНБ и на техните клиенти;
2. задържане и извършване на експертна оценка на банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени.

Глава втора

Предоставяне на информация от банките на БНБ

Предоставяне на информация на Българската народна банка

Чл. 2. (1) За първия месец от датата на въвеждане на еврото в Република България банките ежеседмично до 12:00 часа на първия работен ден на работната седмица, следваща отчетната, предоставят информация на БНБ за общата стойност на наличните при тях банкноти и монети в левове към края на предходната седмица.

(2) Информацията по ал. 1 се изпраща от банките по електронен път чрез информационна система.

(3) В случай на въвеждане на такса при условията на чл. 26, ал. 6 от ЗВЕРБ банката информира предварително БНБ за вида и размера на тази такса.

(4) В случай на преустановяване на услугата за обмяна на банкноти и монети от левове в евро в брой на основание чл. 26, ал. 9 от ЗВЕРБ банката информира предварително БНБ за датата, от която преустановява услугата.

(5) В случай на въвеждане на такса за непосредствената обмяна на повредени банкноти и монети от левове, които са с неизтекъл срок на обмяна в евро, след изтичане на 6 месеца от датата на въвеждане на еврото банката информира предварително БНБ за вида и размера на тази такса.

(6) В случай на преустановяване на услугата за непосредствената обмяна на повредени банкноти и монети от левове, които са с неизтекъл срок на обмяна в евро, след изтичане на 12 месеца от датата на въвеждане на еврото банката информира предварително БНБ за датата, от която преустановява услугата.

(7) Подуправителят на БНБ, ръководещ управление „Емисионно“, може да изисква банките да предоставят и друга информация, свързана с обмяната на банкноти и монети от левове в евро.

Глава трета

Предоставяне на информация от банките на клиенти

Предоставяне на информация на клиенти

Чл. 3. (1) В случаите, при които банките обменят банкноти и монети от левове в евро, информацията, която те предоставят на своите клиенти по чл. 26 от ЗВЕРБ, трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да е представена и да е структурирана по ясен и лесен за четене начин, като е използван четлив шрифт;

2. да не се нарушава четливостта ѝ, ако цветен оригинал бъде принтиран или копиран в черно и бяло;

4. да е съставена на български език или на друг език, уговорен между клиента и банката;

5. да е точна и да не съдържа подвеждаща информация.

(2) В случай на внасяне и свързаната с това обмяна на банкноти и монети в левове по сметка на клиента в евро при кредитна институция се прилагат съответните изисквания на глава четвърта от Закона за платежните услуги и платежните системи.

Глава четвърта

Задържане и извършване на експертна оценка на банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени

Раздел I

Задържане на банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени

Чл. 4. (1) Българската народна банка и банките задържат за проверка всички попаднали при тях при обмяната банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени.

(2) За задържането по ал. 1 се съставя протокол за задържане на банкноти/монети, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени, по образец (приложение № 1), съставен най-малко в два еднообразни екземпляра. Единият от екземплярите се предоставя на предявителя, а другият придружава банкнотите/монетите при изпращането им в БНБ.

(3) Лицата по ал. 1 съхраняват данните, позволяващи идентифициране на предявителя на банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени.

Чл. 5. (1) Задържаните по реда на чл. 4 банкноти и монети в левове се опаковат в плик (пакет) и придружени с екземпляр от протокола за задържане се предават в БНБ в срок от 3 работни дни от датата на задържането им.

(2) Предаването по ал. 1 се извършва посредством пощенска пратка с обратна разписка или пратка по куриер, адресирана до БНБ на адрес: Касов център на БНБ, отдел „Национален център за анализ“ (НЦА), м. Полигона, ул. „Михаил Тенев“ № 10, 1784 София. Всички пощенски и/или куриерски разходи по предаване на пратката са за сметка на предявителя.

(3) Органите на досъдебното производство и съдилищата предават в отдел НЦА на БНБ неистински или преправени банкноти и монети в левове и тези, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени.

Раздел II

Проверка и извършване на експертна оценка на задържани банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени

Чл. 6. (1) В срок до 20 работни дни от датата на постъпване в БНБ на банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени, БНБ предприема проверка и извършва експертна оценка за установяване дали банкнотите и монетите са неистински или преправени.

(2) За резултата от проверката и експертната оценка на банкноти и монети в левове, които пораждат съмнения, че са неистински или преправени, БНБ изготвя протокол за техническа експертиза за истинност.

Чл. 7. Резултатите от извършена проверка и експертна оценка на банкноти и монети в левове по чл. 6 не подлежат на оспорване.

Чл. 8. (1) При изразено желание на предявителя БНБ предоставя на лицето, задържало банкнотите и монетите в левове, екземпляр от протокола за техническа експертиза за истинност.

(2) В случай че банкнотите и монетите в левове са истински, БНБ предоставя на лицето, задържало банкнотите/монетите, екземпляр от протокол за техническа експертиза за истинност.

(3) Лицето, задържало банкнотите и монетите в левове, в срок от 3 работни дни от датата на получаване на протокола за техническа експертиза за истинност писмено уведомява предявителя на банкнотите/монетите за заключението от проверката и експертната оценка.

Чл. 9. (1) Българската народна банка задържа, съхранява и унищожава установените неистински и преправени банкноти и монети в левове. Задържаните неистински и преправени банкноти и монети в левове не се връщат и не се възмездяват.

(2) Българската народна банка възстановява в евро равностойността на установените истински банкноти и монети в левове на лицето, задържало банкнотите/монетите, което от своя страна информира предявителя за получаване на тяхната равностойност.

(3) Когато установените истински банкноти и монети в левове са предадени от органите на досъдебното производство и съдилищата, БНБ ги връща на компетентния орган.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Тази наредба се издава на основание чл. 26, ал. 12 и 14 от Закона за въвеждане на еврото в Република България, приета е с Решение № 382 от 31 юли 2025 г. на Управителния съвет на Българската народна банка и влиза в сила три дни след обнародването ѝ в „Държавен вестник“ с изключение на глава четвърта, която влиза в сила от датата на въвеждане на еврото като официална парична единица в Република България.

§ 2. Подуправителят на Българската народна банка, ръководещ управление „Емисионно“, при необходимост издава указания по прилагането на тази наредба.

Приложение № 1
към чл. 4, ал. 2

**ПРОТОКОЛ
ЗА ЗАДЪРЖАНЕ НА БАНКНОТИ/МОНЕТИ, КОИТО ПОРАЖДАТ СЪМНЕНИЕ,
ЧЕ СА НЕИСТИНСКИ ИЛИ ПРЕПРАВЕНИ**

Днес име и длъжност: при клон адрес: гр. ул./бул. № сл. тел. задържа: бр. банкноти бр. монети

които пораждат съмнение, че са неистински или преправени:

№	Тип банкноти/ монети	Вид валута	Номинал		Серия и номер	Емисия	Отличителни белези
			цифри	думи			

Банкнотите/монетите са установени:

☐ При обслужването на клиент с ЕГН/ЛНЧ л.к./паспорт № изд. на с адрес гр./с. ПК област ул. №/ж.к. бл. ☐ вх. ☐ ет. ☐ ап. ☐тел. сл. поща ☐ В ценна пратка № дата: получена от: банка, клон, клиент ☐ В машина модел №

Банкнотите/монетите, пораждащи съмнение за истинност, са придобити при следните обстоятелства:

ЗАДЪРЖАЛ
БАНКНОТИТЕ/МОНЕТИТЕ: ПРЕДЯВИТЕЛ: ☐ Желая да получа екземпляр от протокола за техническа експертиза за истинност, изготвен от БНБ.В случай че експертизата на БНБ установи, че задържаните банкноти/монети са истински, моля със сумата да се завери следната банкова сметка: ПРЕДЯВИТЕЛ: